

AVICENNA

„Koňovitost je pouze koňovitost“

(Metaphysica V, c. 1, 86va / A 196 [ed. Riet 228–229])

Pracovní překlad Lukáš Novák

Ve všech těchto [pojmech obecného] lze nalézt shodu v tom, že obecné je něco, čemu není nemožné, být predikováno o mnohých. [...] Individuum pak je to, o čem je nemyslitelné, aby bylo predikováno o mnohých – jako např. substance tohoto konkrétního Platóna; je totiž nemožné, aby patřila někomu jinému než pouze jemu. Pro obecninu je tedy něco jiného být obecninou, a něco jiného být tím, k čemu obecnost přistupuje. O obecnině se pak vypovídá některý z výše zmíněných výrazů [pro obecnost] na základě toho [prvního, totiž] že je konstituována jako obecnina. Kdyby totiž šlo například o člověka nebo koně, bude zde ještě jiná intence než je intence obecnosti: totiž intence lidství nebo koňovitosti, neboť definice koňovitosti je mimo definici obecnosti a obecnost není obsažena v definici koňovitosti. Koňovitost má tedy definici, která obecnost nevyžaduje, nýbrž obecnost jí připadá [nahodile]. Koňovitost sama tudíž není nic než pouhá koňovitost; sama o sobě totiž není ani mnohá ani jedna, ani existující v těchto empirických [jednotlivinách] ani v duši, ani není ničím z toho v potenci či v aktu tak, že by to bylo obsaženo v esenci koňovitosti, nýbrž není to nic než koňovitost. Jednota je pak vlastnost, díky níž se koňovitost, pokud se k ní jednota připojí, stává jednou. A podobně má koňovitost i další vlastnosti, které k ní [nahodile] přistupují. Koňovitost je tedy společná, nakolik se v její definici shoduje více [věcí], ale nakolik se pojímá s určitými vlastnostmi a akcidenty, je jednotlivá. Sama o sobě je tedy koňovitost pouze koňovitostí.